

Egységes tananyag az együttnevelésért

■ TÁJÉKOZTATÓ A FOGYATÉKKAL ÉLŐK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉNEK ELŐSEGÍTÉSE CÍMŰ PHARE PROGRAMRÓL

A Fogyatékkal élők esélyegyenlőségének elősegítése című intézményfejlesztési pályázatot a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium és az Oktatási Minisztérium közösen nyújtotta be a Phare 2003. évi Nemzeti Programja keretében. A program fő célja a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának elősegítése az integrált oktatás fejlesztésén és az akadálymentes középületek számának növelésén keresztül.

A program két fő eleme egy Twinning (szakértői együttműködés) és egy Pályázati Alap. A program első, dán-magyar szakértői együttműködési elemének költségvetése 350 ezer euró (kb. 90 millió Ft), célja az épek és fogyatékosok szegregált oktatásának csökkentése Magyarországon egy, az együttnevelésre vonatkozó egységes tananyag kidolgozása révén a felsőoktatásban tanító tanárok számára. A tanító- és tanárképzésben általános módszertant vagy tantárgypedagógiát oktatók az együttnevelés pedagógiájának átadásával segítik a jövő pedagógusait, akik a diploma megszerzésével a fogyatékos és ép gyerekek együttes tanítására vonatkozó elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek.

A program szakmai vezetője John Willumsen dán előcsatlakozási szakértő, aki 2003 szeptemberében kezdte meg tevékenységét a GyISM-ben. Munkáját más dán szakértők mellett hazai szakértők fogják segíteni annak érdekében, hogy a tananyagfejlesztés a magyar igényeknek megfelelően történjen.

A dán-magyar együttműködés eredményeként kidolgozott tananyag alapján 30 felsőoktatásban dolgozó oktató vehet részt 60 órás elméleti és gyakorlati képzésben. A képzés célja általános információk nyújtása a különböző típusú fogyatékosokkal kapcsolatban, metodológiai áttekintés, illetve szemléletformálás. A gyakorlat idején a résztvevők iskolákat, fogyatékkal élők számára képzést és egyéb szolgáltatásokat nyújtó civil szervezeteket, illetve sportági műhelyeket látogatnak meg. A testnevelés területén dolgozók speciális, fogyatékkal élők által üzhető sportokkal ismerkedhetnek meg, mint például a csörgőlabda, boccsa vagy ülő röplabda. A hazai gyakorlatot kéthetes dániai tanulmányút követi, ahol a résztvevők az együttnevelés dániai példáját ismerhetik meg. A képzés résztvevőinek, illetve intézményeiknek vállalniuk kell, hogy a képzés anyagát a 2004/2005. tanévtől kezdődően tantervükbe valamilyen formában (kötelező, kötelezően választható vagy szabadon választható külön tantárgy keretében, vagy más tantárgy anyagába illeszkedően) beépítik.

A konferencia a szakértői együttműködés hivatalos megindítását jelenti. A képzésben résztvevők megismerkedhetnek a programban részt vevő dán és magyar szakértőkkel és részletes tájékoztatást kapnak a program lebonyolításáról, feladataikról.

A program másik fő eleme a Pályázati Alap, amelyből köz- és felsőoktatási intézmények, valamint sportlétesítmények akadálymentesítéséhez nyerhető pályázat útján támogatás.

A program keretében az épületeket úgy kell akadálymentesíteni, hogy azok mindenfajta fogyatékosággal élő személy számára használhatóvá váljanak, legyen szó akár mozgás-, látás- vagy hallássérültről.

E három intézménytípus különös jelentőséggel bír a fogyatékkal élők társadalmi beilleszkedése szempontjából. Az általános és középiskolák olyan intézmények a gyermekek életében, ahol a fogyatékos gyermekek épekkel való együttnevelése szükséges ahhoz, hogy esélyegyenlőségük a későbbiekben is biztosítható legyen. A közoktatási intézmények közül támogatásért 12 évfolyamos iskolák, vagy általános iskolák és középiskolák partnerségben pályázhatnak.

Az OM felügyelete alá tartozó felsőoktatási intézmények akadálymentesítésének célja, hogy megfelelő infrastruktúrát biztosítson a fogyatékos személyek felsőoktatásban való részvételéhez, elősegítve munkaerőpiaci érvényesülési lehetőségeiket.

Tapasztalataink és a statisztikák bizonyítják, hogy a sportoló fogyatékosok önállóbbak, határozottabbak, könnyebben megtalálják helyüket a világban, ezáltal nagyobb arányban jutnak munkához, könnyebben beilleszkednek a társadalomba, mint azok, akiknek nincs lehetőségük a sportolásra.

Napjainkban azonban kevés a sportoló fogyatékos, mert hiányoznak a befogadó létesítmények, a szakemberek, a társadalom integratív szemlélete. A sportlétesítmények akadálymentesítése kulcsfontosságú mind a fogyatékosok rehabilitációjára, mind pedig társadalmi integrációjuk szempontjából. A cél több funkció ellátására, például fedett terebben játszható labdajátékok játszására és egyéb sporttevékenység végzésére is alkalmas sportszarnokok, illetve ezek mellett uszodák akadálymentesítése.

Az Alap költségvetése kb. 1 md Ft, melynek 6-e származik az Európai Unió Phare forrásából, 6-e pedig a GyISM és az OM által biztosított nemzeti hozzájárulás. A rendelkezésre álló összeg egyenlő arányban oszlik meg a három akadálymentesíthető intézménytípus között.

A 2003. évet az Európai Unió a Fogyatékkal Élők Európai Événak nyilvánította annak érdekében, hogy felhívja a figyelmet mindazokra a nehézségekre és akadályokra, melyekkel a fogyatékos embereknek mindennapi életük során szembe kell nézniük. A Fogyatékkal élők esélyegyenlőségének elősegítése című program kiválóan illeszkedik az év célkitűzéseihez.

Készült a GyISM sajtóközleménye alapján